

ÇALIŞAN KADINLAR

Aydınlık Dergisi, 7 Şubat 1999

Yıldırım Koç

SSK'nın yayınlanan son istatistiklerine göre, 1997 yılı Eylül ayında Türkiye'de 5 milyon 67 bin sigortalı bulunuyordu. Bu sigortalıların yalnızca 499 bini (yüzde 10) kadındı. Diğer taraftan, faal işgücü içinde çalışan kadınların oranı ile kadınların işgücüne katılım oranında, kırdan kente göçle birlikte bir düşüş yaşanmaktadır. Kırsal kesimde iken tarım ve hayvancılığa katkıda bulunan kadın, genellikle ücretsiz aile çalışanı olarak faal işgücü rakamlarına eklenirken, kentlere göçle birlikte bu sınıflandırmanın dışına çıkarılmaktadır. Halbuki giderek artan sayıda kadın, ülkemizde özellikle son dönemde hızla yaygınlaştırılan eve-iş-verme sistemi içinde ücretli olarak çalışma yaşamına atılmaktadır. Bu durum, DPT, DİE ve SSK verilerine yansımamaktadır.

Kadınların giderek artan sayıda çalışma yaşamına atılmalarında çeşitli açılardan büyük yarar vardır. Hayat da bu süreci zorlamaktadır ve zorlayacaktır.

Kadının çalışma yaşamına atılması, köyde kendi tarlasında çalışmasından farklıdır. Kentlerde çalışma yaşamına atılmanın yaygın biçimi, bir işyerindeki ücretli çalışmadır.

Çalışma yaşamı, kadının zaten kente göçme ve televizyonla birlikte renklenen yaşamına yeni bir boyut katacak, kadını daha da geliştirecek, kadının özgüvenini artıracak, evde demokrasinin gelişmesine önemli katkılarda bulunacaktır. Evde demokrasi gelişmeden sendikalarda, siyasal partilerde ve genel olarak toplumsal yaşamın diğer alanlarında demokrasinin gelişmesini beklemek hayalcilik olur. Evde demokrasinin gelişmesine en fazla katkıda bulunacak gelişme ise, kadının bir işyerinde ücretli olarak çalışmasıdır.

Şeriatçılar kadını insanın altında bir statüde görmektedir. Bu anlayışın, büyük ölçüde, İslamiyetin yorumundaki Arap etkisinden kaynaklandığını ileri sürenler olduğu biliniyor. Neden ne olursa olsun, mevcut durumda şeriatçıların büyük çoğunluğuna göre kadının yeri evidir, evindeki köleliktir. Bunun en acımasız biçimi, Talibanların yönetimindeki Afganistan'da yaşanmaktadır. Talibanların yaptığı ilk işlerden biri, kadının çalışma yaşamının tümüyle dışına çıkarılmasıdır. Cumhuriyet döneminde kadınların çalışma yaşamına katılmalarını teşvik eden politikalar, kadının kimliğine kavuşmasına büyük katkılarda bulunmuştur.

Şeriatçılar, kadını evde tutma anlayışlarını, birçok açıdan zayıf olduğunu iddia ettikleri kadını koruma, kadına duyulan saygı ve kadının ana ve eş olarak görevlerini daha iyi yerine getirmesi gibi gerekçelere dayandırmaktadır.

Kadının zayıflığını kabul, kadını aşağılamaktır. Kadın zayıf değildir. Kadın, çalışma hayatında her açıdan erkeklerle boy ölçüşebildiğini kanıtlamıştır ve kanıtlamaktadır. Çalışma hayatında kadınların her başarısı, şeriatçıların kadını aşağılayan yaklaşımını bir kez daha çürütmektedir.

Kadının iyi bir ana ve eş olabilmesinin yolu, kadının çalışma hayatında toplumsallaşmasından ve dünyasının genişlemesinden geçmektedir. Çalışmayan ve evine kapatılmış bir kadının yetiştireceği çocuk, kendisi gibi olur. Eve kapatıldığı için tüm yetenekleri zorla köreltilmiş bir kadın, iyi bir eş değil, ancak iyi bir hizmetkar ve cariye olabilir.

Kadınların çalışma yaşamına atılması, işsizliğin zaten fazla olduğu ve giderek daha da arttığı ülkemizde bazı sorunlar yaratacaktır. Ancak, buna karşın, kadının çalışma yaşamına daha fazla girmesinin sağlayacağı katkılar, çok daha fazla ve önemlidir.